

nete mapu stezky i s potřebným komentářem. Vyjdete-li z muzea přímo za nose, dojdete k místu, kde stávala Olešská brána, jedna ze čtyř, jimiž se vjíždělo na náměstí. Po někdejší stavbě však už není ani stopy, necitlivé zásahy minulosti zničily nejen ji, ale i dvě další brány. Vydáte-li se podél západní části města po chodníčku směrem severním, můžete si kromě všudypřítomného klidu vychutnávat i první část městského opevnění, které se v Kouřimi dochovalo v mimořádném rozsahu – plných 1250 metrů – a současně i v ojedinělé původnosti zdíva. Rozsáhlý komplex město budovalo od svého založení do přelomu 15. a 16. století. Dnes se počítá k nejzachovalejším památkám svého druhu ve střední Evropě. Uprostřed severní části obranného valu je jediná dochovaná městská brána – Pražská. Byla postavena ve třetí čtvrtině 13. století, ve druhé polovině 14. století byla upravena ve stylu vrcholné gotiky a současný vzhled získala v 17. století. Procházku podél hradeb můžete ukončit na jejich východní části, a pak nejlépe přes Ptačí ryneček rychle zpět na náměstí. Čeká vás vrcholný zážitek, středověký kostel sv. Štěpána. Chrám založený krátce po vzniku města v polovině 13. století se řadí k nejcenějším památkám evropského raně gotického stavitelství. V jeho prostorách se nachází krypta sv. Kateřiny s unikátní hvězdovitou klenbou (vznikla kolem roku 1260) a gotickými

jediná dochovaná městská brána – Pražská

nástěnnými malbami z počátku 15. století. Interiér kostela je vybaven pseudogotickým mobiliářem z doby po roce 1900, který doplňuje několik vesměs barokních uměleckých děl. Na průčelí chrámu je k vidění nevšední soubor renesančních náhrobků z přelomu 16. a 17. století.

Hned vedle kostela je další lahůdka – renesanční, původně pozdně gotická zvonice z roku 1525. Roku 1670 vyhořela a byla obnovena. Poškodila ji až novogotická úprava v 19. století. Raritou zvonice jsou zvony obrácené srdcem vzhůru – podobné jako zde jsou už pouze v Rovensku.

Pokud jste městskému muzeu napoprvé věnovali jen krátký okamžik v informačním centru, můžete po obhlídce hlavních turistických atrakcí náměstí v klidu navštívit i jeho zdařilé expozice. Nejméně dvě stojí rozhodně za vidění – pomohou vám totiž znovu si zopakovat příběhy z míst, jimiž jste v předchozích chvílích procházeli. Jedna z nich, nazvaná Kouřim slovanská, představuje archeologické nálezy z hradiště Stará Kouřim, druhá přibližuje historický vývoj tohoto královského města od 10. do 15. století.

Z Želivky do skanzenu

Budete-li již středověkého centra nasycení, návštěvu Kouřimi můžete zakončit v přírodě – nedaleký skanzen lidové architektury je to pravé místo. Jeho vznik byl poněkud paradoxně spojen se začátkem budování vodní nádrže Želivka. Aby v jejích vodách navždy nezmizely unikátní památky lidové architektury, bylo rozhodnuto, že několik vybraných staveb se rozebere a přemístí právě do Kouřimi. Skanzen, který zde začal v roce 1972 vznikat, ve svém názvu nesl adjektivum „záchranný“, což bylo kruté příznačné. V průběhu let se však jeho zaměření změnilo a dnešní Muzeum Lidových staveb nabízí celou řadu ukázek lidového stavitelství – například roubenou stodolu ze Středočeské pahorkatiny, která byla původně postavena už v roce 1648. Tato devítiboká stodola je nejstarší známou dochovanou stavbou →

TIPY NA VÝLETY V OKOLÍ KOUŘIMI

Vitice

znala vojenskou taktiku protivníka a používala i podobné zbraně. Od lipanské mohyly je pěkný výhled po okolí.

Vitice

Lipany jsou součástí obce Vitice. Proto je dobré návštěvu obou míst spojit. Zatímco lipanská mohyla připomíná dobu válek a ničení, dochovaný gotický kostel sv. Šimona a Judy ze 14. století ve Vitici je dokladem umění středověkého stavitelství. Hned vedle hřbitovního kostela je i impozantní polodřevěná zvonice, pravděpodobně ze 16. století.

Skramníky

Obec Skramníky leží několik málo kilometrů na sever od Vitice a rovněž v ní je památka, která stojí za vidění – gotický kostel ze 14. století se zachovaným presbytářem. Pozornost věnujte i soše sv. Jana Nepomuckého z roku 1715. Jejím autorem je Michal Josef Brokof.

Skramníky

MUZEUM LIDOVÝCH STAVEB

Na hrázce
281 61 Kouřim
tel.: 321 783 249
e-mail: muzeum@kolin.cz

Otevírací doba:
Březen: úterý – pátek: 9 – 13;
sobota – neděle: 10 – 16

Červenec – srpen:
úterý – neděle: 10 – 18
Duben, květen, září:
úterý – neděle: 10 – 16
Říjen: sobota – neděle: 10 – 16
Prosinec: úterý – pátek: 9 – 13;
sobota – neděle: 10 – 16

